

Hki

Emme tule hyväksymään sitä PLH:n asiassa omaksumaa kantaa, että samalla kun yötyön aikahyvityksestä annettujen soveltamisohjeiden eräitä pykäläiä kategorisesti noudatetaan, ei samojen ohjeiden toisista kohdista mielivaltaisesti piitata lainkaan. Tarkoitamme lähinnä sitä tosiseikkaa, että ns. yörahan maksaminen on ohjeiden mukaisesti lopetettu. Sensijaan todellinen yötyön aikahyvitys on ohjeiden vastaisesti jätetty toteuttamatta. On ihmeteltävää, että tällaisia melkein asetusluontoisia ohjeita voidaan ^{soveltaa} näin ^{mielivaltaisesti} ~~kevytmielisesti~~ ^{laitoksen} ~~tutustumatta~~ ^{palveluksessa olevien radioteknikkojen} hyllin tarkoin käytännön vaatimuksiin. Vai onko PLH:n todella mahdollista yötä kevytmielisesti toimia omien virallisten ohjeittensa vastaisesti? Kumpikaan mahdollisuus ei anna suurta aavoa laitoksen kiertokirjeinä annetuille ohjeille.

Asian käsittely lienee tällä hetkellä eräänlaisessa kuollessa
sa pisteessä sillä perusteella, että koko työaikakysymys tulee järjes-
tettäväksi uudelleen kokonaan toisenlaiselta pohjalta. ~~Tämä on~~
~~sen~~ Tällä on olemassa se, että laillistetuksi nykyinen epäoikeudenmukainen tilanne ~~on~~

Talvella 1957/58 pidetty radiosököttäjäkurssi oli päättymässä ja kurssivalokuvassa seisoj joukko kirkas-silmäisiä kipinäalokkaita. Ei ollut varmaankaan pelkkä sattuma, että taululle oli ennen kuvausta kirjoitettu kissankokoisilla kirjaimilla: Ylityö rahassa! Ja ellei tekstiä ollut tarkoitettu valokuvaan, sen ainakin annettiin siihen tulla. Kaikki nimittäin tiesivät, minkä tunnuksen alle asetuttiin seisomaan, eikä siinä silmää räpäytetty. Oppilaiden joukossa oli kolme suolaiseen veteen tottunutta ja liekö ollut näiden verrattomien velikultien ansiota, että kurssin aikana usein vakavasti paheksuttiin niitä matelevia radiosököttäjiä, jotka yhä silloin jättivät ylitöitä merkitsemättä saadakseen vapaata satamassa tai näyttökseen kapteenin silmissä paremmilta. Kurssilaiset lähtivät sitten merelle ja jonkin ajan kuluttua ko-meili valokuva äänenkannattajassa, "tunnuslause" yhä kuvassa mukana. Sitä oli silloin jo kokeiltu käytän-nössäkin, edelleen silmää räpäyttämättä. Oli myös saatu kokea, että säännöstä täytyi melkoisesti tinkiä, koska radiosököttäjiä ei pue pikkumaisuus ja sai-vartelu. Varmasti moni sai käydä päällikön hytissä ~~se~~ vastaamassa ihmettelyyn, että se vanha, hyvä sököttäjä teki kaikki paperityöt melkein ilman yli-töitä.

Kurssilla paheksuttiin tuutematonta vanhaa ammatti-veljeä. Ymmärtämystä ei suinkaan puuttunut. Tiedet-tiin varsin hyvin, minkälaisia vaikeuksia ikuisesti purjelaivaperinteisiinsä nojaavat vanhat merikarhut olivat kasanneet ammatillemme. Tajuttiin myös, että edessä oleva merimiesammatti on jyrkkien kontrastien elämää, jossa mitä rakastettavimmilla ihmisominais-suuksilla varustettuja ammattiveljiä sortuu syviin syö-vereihin. Ymmärtämys ulottui heihinkin, paheksuttiin vain, ettei heillä ollut rahkeissa varaa ottaa edes täyttä työpalkkaansa. Vanhan sököttäjän luomaa käy-täntöä lähdettiin muuttamaan, mutta ei tuomitsemaan. Jos ~~hän~~ hän oli tehnyt päällikön kanssa vaihtokau-pat, tunti ylitöitä - tunti aamu-unia, niin hänelle suotiin hiljaa hymyillen tuo lepo unettomuuden pei-
kon sököttelyltä. Silloin ei tunnettu vastikejär-jestelmää!

Mikä mahtaa olla nykyinen käytäntö ylityötuntien suhteen? Vieläkö niillä nytkin tehdään kauppaa, vaika vapaa-aikaa saa vastikkeena? Toimittaja on tavan-nut neljä nuorta radiosököttäjiä, jotka purjehtivat toisenlaisin tunnuksin. Heidän nimiensä taakse kät-keytyy niin ällistyttävän paljon lahjakkuutta, että tässä negatiivisessa yhteydessä nimet jäävät visusti henkilökohtaiseksi salaisuudeksi. Yhtäpitävistä ker-tomuksista on yksi, ~~se~~ lievin tapaus, jäänyt erikoises-ti mieleen. Tämä veli selitti ~~XXXXXX~~ aivan hil-peästi nukkuvansa aamuisin satamassa puoli yhdeksään ja maksavansa unet kahdella ylityötunnilla. Hänen kunniaakseen on mainittava, että hän oli neuvosta kiitollinen, jopa toivoi lehdessä oikaistavan mui-takin. Tämä rehti poika oli syyllistynyt ajattele-mattomuuteen, jonka seuraukset painavat koko jäsen-kuntaamme ja ovat harmina muillekin merenkulkijoille.

Asiaa ei juuri lievennä sekään, että päällikön kanssa oli sovittu ja kauppaa tehtiin reilusti, maksuvälineenä kalliit ylityötunnit juomarahojen kera, Kysymyksessä ei nimittäin ole yksityisasia ja samanlainen vapaus kuin on esimerkiksi konepäällikön kanssa tehty sopimus palkkakirjanpidon hoitamisesta. Lyhytnäköinen laivan-päällikkö voi kyllä lyödä kaupat lukkoon mielellään. Hän voi saada siitä jopa kiitosmaininnan varustamoltaan, mutta kokonaisuus on silloin jäänyt sekä kapteenilta että tietenkin varustamon ekonomeilta vaille huomiota. Ylityötuntien vaihtamisesta vapaa-ajaksi koituu ainakin seuraavia haittavaikutuksia:

Radiosähkötäjälle itselleen:

- Reilussa kaupassa reilumpi häviää; ylityötunti on kalliimpi kuin tavallinen tunti.
- Omaatuntoa ei pestä juomarahoilla, ne annetaan palvelijoille - tasa-arvoisuuden symbolina!
- Vain vanhan ja erittäin pidetyn radiosähkötäjän arvoasema säilyy, vaikka messissä on tyhjä paikka satamassa amukahvin aikaan. Hänen aamu-unisuutensa on unettomuuden, vakavan ammattitaudin seuraus. Nuoren kipinän aamu-unisuus on velittoutta ja se ymmärretään laivatovereiden halveksinnaksi.

Liittomme jäsenkunnalle:

- Seuraava radiosähkötäjä joutuu selittelemään ylityötuntien lisääntymisen päällikölle, joka ei muista tai tiedä edeltäjän kaupoista mitään.
- Varustamoissa ei tulla koskaan tietämään kuinka paljon radiosähkötäjät tekevät säännöllistä ylityötä, jos tuntien merkitsemistä ensin tarpeettomasti vältetään ja tunteja käytetään sitten maksuvälineenä milloin mihinkin tarkoitukseen.
- Aamu-unisuus antaa vauhtia aikansa seilanneitten ja sitten sortuneitten ammattiveljiemme aiheuttamille tarinoille kipinästä, joka vain makaa. Perättöminäkin niillä tarinoilla on haitallinen vaikutus liiton toimintaan. Ja porättömiä tarinoita syntyy, koska keskitason merimiehellä ei ole edellytyksiä ymmärtää toimintaamme työksi, se kun ei ole ruumiillista eikä työnjohdon.
- Vastikejärjestelmä takaa merenkulkijoille mahdollisuuden saada sunnuntaisin tehtyä työtä vastaavasti vapaa-aikaa satamassa. Vastikkeeseen ensisijainen suoritustapa on siis vapaa-ajan myöntäminen ja se edellyttää päällikön ja vastikkeeseen oikeutetun välistä sopimusta. Vastikejärjestelmä on pitkien ja monivivahteisten neuvottelujen tuloksena syntynyt sopimus. Ellei sitä noudateta, ei liitolla ole juuri ~~mitään~~ edellytyksiä saada uusia sopimuksia syntymään. Aamu-unisuus on levontarvetta. Jos myönnämme kohtuulliselle juhlimisellekin oikeutuksensa, johtuu levontarve liiasta työnteosta, lepopäivää kun ei mereillä voida pyhittää. Juuri tätä varten on vastikejärjestelmä olemassa. Siitä saa siis tehdä kaupoja, sitä suosittelevat työnantajatkin.

Laivatovereille:

- Laivayhteisössä, toisin kuin maissa, määrää työpaikka ihmisen sosiaalisen statuksen täydellisesti. Muutamien mieltä keventää ylenemisen mahdollisuus, mutta jos mies on esimerkiksi iäkäs matruusi, ali-

lto lisäys
lopun

Kesäksi Helsinki Radioon

Viisi radiosähköttäjä otetaan vuosilomien ajaksi,
toukokuun lopusta syyskuun alkuun, Helsinki Radioon.
Paikat tarjoavat laivaradiosähköttäjille verrattoman
tilaisuuden tutustua rannikkoaseman toimintaan.
Vakinaisia paikkoja myöhemmin täytettäessä ~~myöhemmin~~ lasketaan
yleensä aikaisempi toiminta rannikkoasemalla hakijalle
eduksi. Pyydämme halukkaita ottamaan yhteyttä:ins.
Hämäläinen, Helsinki Radio, Postilokero 10531, Helsinki 10.
puh. 896518